A°. 1861. N°. 283.

DONDERDAG 28 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

PUBLICATIE.

De Commissaris des Konings in de provincie Utrecht,

Gezien het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Utrecht, in dato 22 November 1861, n°. 54;

Gelet op art. 11 der wet van 13 Junij 1857 (Staatsblad n°. 87),

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de sluiting der jagt voor de provincie Utrecht is bepaald op *Zaturdag den* 14. *December* 1861, met *zons-ondergang*, met uitzondering echter van het vangen van *Waterwild* met slagnetten en het vangen van *Eendvogels* in eene eendenkooi of een daarmede gelijkstaand toestel, alsmede het schieten van *Waterwild*, aangeduid in art. 17 der aangehaalde wet, in de localiteiten, alwaar het schieten van *Waterwild* geoorloofd is, en de jagtbedrijven, vermeld in art. 15, litt. *d*, *f* en *h* dier wet, waarvan de sluiting later zal bepaald worden.

En ten einde niemand eenige onwetendheid hiervan voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Utrecht, den 23. Nov. 1861.

De Commissaris des Konings voornoemd,
VAN DOORN.

KENNISGEVING,
AFLOSSING VAN SCHULD.

Ter kennis van de daarbij belanghebbenden wordt gebragt, dat ingevolge de gedane aankondigingen, op den 26. dezer de openbare uitloting heeft plaats gehad van aandeelen in de onderscheidene geldleeningen dezer stad en dat daarbij zijn uitgeloot:

1. van de geldleening van 1836:
No. 52, 73, 74, 92 en 94, aflosbaar 1 Jan. 1862;
2. van de geldleening van 1841:
No. 24, 37, 58, 60, 63, 91, 97, 105, 111 en 132, aflosbaar 1 April 1862;
3. van de geldleening van 1842:
No. 32, aflosbaar 1 Februarij 1862;
4. van de geldleening van 1844:
No. 23 en 96, aflosbaar 1 Januarij 1862;
5. van de geldleening van 1855:
No 13, 14, 18, 19 en 39, aflosbaar 1 Jan. 1862;
6. van de geldleening tot oprigting van het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen:
No 13, 25 en 110, aflosbaar 1 Mei 1862.

Wijders wordt aan den belanghebbende herinnerd, dat nog *niet* ter aflossing is aangeboden het met 1 Januarij 1860 aflosbaar gestelde aandeel No. 106 der geldleening, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 10 Mei 1836 No. 69.

Utrecht, 26 Nov. 1861.

De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

UTRECHT, Donderdag 28 November.

Een belangrijk berigt is heden ons over Londen geworden, dat namelijk de Zuidelijke kommissarissen, niet op de Britsche kust, waar een N.-Amerik. oorlogstoomschip op hen wachtte, maar in de W.-Ind. wateren reeds zijn gearresteerd, en wel met geweld van eene Engelsche stoomboot zijn opgeligt; dat de Eng. kaptein tegen deze schending heeft geprotesteerd, is duidelijk. Wat zal van deze zaak het gevolg wezen? Op de Londensche beurs heeft men zich over de gebeurtenis al dadelijk verontrust. Er waren al zooveel punten, die moeijelijkheden tusschen de Unie en Engeland opleverden, Engeland heeft reeds zoolang de meest welwillende en toegevende houding tegenover de Unie aangenomen, dat de Britsche regering eindelijk wel eens, ten einde raad, en met het oog op de katoenbelangen de zaken ernstiger zou kunnen gaan opnemen. Voor het Zuiden van de Unie, 't welk thans krachtig van alle zijden door het Noorden wordt bestookt, komt deze aangelegenheid juist van pas; het zal er zeker partij van trachten te trekken.

Welken hoogst gewigtigen invloed verwikkelingen tusschen Londen en Washington trouwens op het lot van N. Amerika en de afscheiding zouden kunnen uitoefenen, is duidelijk; zelfs op de toekomst van Europa zouden die verwikkelingen magtig kunnen influenceren, vooral als men te regt het oog wantrouwend op Parijs houdt gevestigd, dat van alle bezwaren van anderen sluw weet partij te trekken. Nadere berigten van de inhechtenisneming der Zuidelijke kommissarissen, worden dus met belangstelling te gemoet gezien, even als de houding, die lord *Palmerston* in 't belang van de Britsche regten zal meenen te moeten aannemen. Een eerste artikel van des ministers orgaan de *M. Post* doet verwachten, dat Brittanje ditmaal niet zoo onderdanig jegens Amerika zal wezen. Daartoe noopt thans ook het handelsbelang niet zoozeer.

De Mexikaansche expeditie wekt te meer aandacht, hoe meer de zaken der Unie ingewikkeld dreigen te worden. Dat *Miramon* naar Mexiko is, doet vermoeden, dat Spanje dezen zal steunen; maar Frankrijk en Engeland vooral zullen in deze het hof van Madrid in zijne klerikale en ultramontaansch-reaktionnaire voornemens geen vrij spel laten.

In Frankrijk wordt de kwestie der financiën in verband met de ontwapening steeds druk besproken in de pers en in de regeringskringen. Opmerking verdient daarbij, dat de regeringspers het over de ontwapening evenmin als over Italië meer zoo eens is als vroeger; daaruit mag men welligt opmaken, dat in het ministerie verschillende denkbeelden en invloeden zich meer doen gevoelen dan vroeger. — Intusschen verneemt men niets naders van het vertrek van den ex-koning *Frans* van Napels uit Rome.

Thans is ook de Spaansche gezant uit Turijn vertrokken. De betrekkingen worden echter nog door zaakgelastigden volgehouden.

De Weener rijksraad houdt zich met *diskussiën* over de persoonlijke vrijheid en de regten der burgers bezig! Dat is in tegenstelling der *feitelijke* verkorting van de regten der Hongaren. Spoedig zal nu ook de begrooting in den Rijksraad gebragt worden, evenwel slechts om raad van die vergadering in te winnen, daar de Rijksraad regtens niet als vertegenwoordiging kan worden beschouwd, gelijk ze nu is zamengesteld. 't Loopt tot dusverre met de Oostenrijksche grondwet al zeer ongelukkig. — Over Weenen ontvangt men de bevestiging van de zegenpraal laatstelijk door de Turken op de insurgenten in de Noordelijke Turksche gewesten behaald.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Madrid, *Woensdag*. Baron *Cavaglini*, legatiesekretaris, blijft met de Italiaansche legatie bij het Spaansche hof belast.

Lissabon, *Dingsdag*. De Cortes zullen den 22. Dec. a. s. bijeenkomen.

Turijn, *Donderdag*. Het officieele blad bevestigt den last gegeven aan baron *Tecco*, Italiaansch gezant bij 't hof van Madrid. De gezant heeft diensvolgens zijne paspoorten gevraagd, terwijl de sekretaris van legatie tijdens de afwezigheid van den gezant de belangen der Italianen in Spanje zal behartigen.

De hertog *de Maddaloni* heeft aan de *Gazzetta* van Turijn geschreven, dat hij zijn voorstel omtrent eene enquête in de Napelsche aangelegenheden, te Milaan in druk heeft uitgegeven.

Er is een geheim komitee ontdekt, welks leden desertie onder het Ital. leger zochten te bevorderen. De schuldigen zijn gevangen genomen.

Londen Woensdag. De Engelsche paketboot **Trent** heeft in de baai van Bahama het Noord-Amerikaansche oorlogschip **San Jacinto** ontmoet. De Engelschman heesch de Britsche vlag. Onmiddelijk deed de Amerikaan hetzelfde, maar gaf vuur. De kommandant *Williams* vroeg naar de reden van deze vijandelijkheid. Het eenige antwoord was dat men het schip in zijn koers stuitte, met den eisch dat men twee officieren en tien manschappen van den Amerikaan op het schip ontvangen en aan deze inzage van de passagiersrol geven zou. Dit werd geweigerd, zoowel als de tweede eisch, die niets minder inhield dan de uitlevering van de twee zich aan boord bevindende kommissarissen der Zuidelijke konfederatie, de HH. *Mason* en *Sludell*, die zich naar Engeland begaven.

Op een teeken van den Amerikaanschen officier kwamen 90 matrozen en zee soldaten van de **Jacinto** aan boord van de **Trent**. De kommandeur *Williams*, die met de overbrenging der Engelsche post-paketten belast was, protesteerde ten sterkste tegen deze wederregterlijke handelwijze, met de woorden: »Ik voer bevel op een schip, varende ondere Engelsche vlag, en uit naam van Engeland verklaar ik uwe daad voor 't oogenblik onwettig en noem die schennis van het volkenregt, terwijl ik ze met zeeroof gelijk stel. Stonden mij genoegzame verdedingsmiddelen ten dienste, dan zoudt gij 'tniet wagen mij aan te vallen."

Dit verzet had geene andere uitwerking dan dat de Amerikaan met blank geweer aan boord van den Engelschman kwam en den kommissarissen gevangen nam. De postpaketten en depêches zijn echter niet in zijne handen gevallen, maar behouden in Engeland aangebragt.

Ten gevolge van dit berigt zijn de Consols terggegaan tot op 91¾.

Marseille, *Woensdag*. Men berigt uit Konstantinopel van den 20, dat de Porte aan de gezanten der mogendheden, met inbegrip van dien van Italië, medegedeeld heeft een ontwerp-firman tot regeling van de aangelegenheden der twee Donauvorstendommen als één staat, gedurende het leven van vorst *Cousa*, den tegenwoordigen Hospodar.

De goeverneur van het kasteel der Dardanellen heeft den gezant van Frankrijk willen beletten des nachts door de zeeëngte te varen, doch de heer *de Moustier* heeft op die doorvaart aangedrongen en is doorgestevend. De Porte heeft haar leedwezen over het gebeurde te kennen gegeven.

Het Turksche leger op de Montenegrijnsche grenzen is tot 20,000 man verminderd, ten gevolge van de vele heerschende ziekten.

Ragusa, *heden*, *Donderdag*.

De overwinning der Turken bij Scharitza en Kolaschin wordt bevestigd. Te Trebinje is het rustig. Aldaar werden nog zes bataillons geregelde troepen verwacht.

Parijs, *heden*, *Donderdag*.

Men leest in den *Monit.* »Door de gedenkwaardige handelingen van Nov. 1860 en 1861 heeft de keizer uit eigen beweging op schitterende wijze hulde gebragt aan het beginsel van volmaking der konstitutie. Daar de bladen echter de konstitutie kritiseren en bediskussiëren, is het noodig te herinneren, dat deze buiten alle diskussie moet blijven, daar de wet op de drukpers de konstitutie beveiligt voor alle aanvallen waaraan zij ten doel mogt kunnen staan.

Londen, *heden*, *Donderdag*.

De *M. Post* deelt mede dat de regtsgeleerden der kroon over de wettigheid of onwettigheid der gevangenneming van passagiers van de **Trent** zullen beslissen, en over de kwestie of de Eng. vlag ook de niet militaire passagiers dekt. Het blad meent dat de N. Amer. regering tot de gepleegde handeling volstrekt geen regt had, en is dat zoo, dan heeft Engeland regt genoegdoening te eisschen, die niet volledig zou zijn zonder uitlevering der passagiers.

Bij de beraadslagingen in onze Tweede Kamer hebben gister een paar leden eindelijk de regeringspolitiek *bepaald* verdedigd. Uit de diskussiën blijkt overigens, dat de behoudende partij de regering wil loslaten en de liberale leden de gewenschte ondersteuning niet zullen verleenen. Intusschen heeft de Kamer weer bewezen, dat er tusschen spreken en stemmen verschil bestaat; de uitkomst is dus ook nu nog zeer onzeker; over hoofdstuk V zal de ernstigste strijd gehouden worden. Men gelooft meer en meer in de residentie, dat de regering ditmaal welligt tot eene ontbinding der kamer zal overgaan, als eene der begrootingswetten werd afgestemd. Eene vernieuwing der kamer wordt vrij algemeen wenschelijk geacht.

Voor de belangrijke diskussien over de begrooting, verwijzen wij naar het bijvoegsel.

— Z. M. heeft pens. verleend aan *J. M. Mattern*, komm. 1. kl. bij 's rijks bel. te Vorden, *f* 440; *H. Vink*, komm. 1. kl. te Beek, *f* 599; *D. Jacobs*, komm. 2. kl. te Joure, *f* 379; *S. C. Terragiau de St. Amand*, komm. 1. kl. te Gendringen, *f* 557; *E. Clauzer*, bode bij het depart. van financ.; *f* 302; *N. J. Malcorps*, komm. 1. kl. te Wijchen, *f* 466; *M. G. Rikkers*, wed. van *J. Lambers*, in leven ontv. der dir. bel., *f* 1200; — benoemd tot ontv. te Zwijndrecht c. a. den heer *J. J. van den Bosch*, ontv. te Monster c. a.; te Monnikendam c. a. den heer *H J Dauzon*, te de Wijk: te Gent c. a. den heer *J. J. van Raab van Canstein*, te Millingen.

— De heer *S. de Vries* te 's Hage is bij beschikking van den min. van binnenl. zaken benoemd tot lektor in de wis- en natuurkunde aan het gymnasium te Doesburg.

*— In de zitting van de Tweede Kamer der staten van Dingsdag 26 dezer, zijn ingekomen twee missives van de huishoudelijke kommissie der kamer van afgevaardigden en van den voorzitter van den senaat in België, houdende dankbetuiging voor de aan die kollegiën toegezonden exemplaren van het verslag der werkzaamheden van de Tweede Kamer der staten generaal, gedurende het zittingjaar 1818—1819.

— Aan de leden der Tweede Kamer der Staten-Generaal is rondgedeeld een geschrift, getiteld: De Regering en het gevangeniswezen sedert 1854, door den heer *S. Cool*, lid van de kommissie van administratie der gevangenissen en hoofdbestuurder The-saurier van het Nederl. Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen te Amsterdam. Daaruit blijkt, dat tienjarige ervaring den schrijver meer en meer bevestigd heeft in de onwankelbare overtuiging, dat de kracht van het cellen-sijsteem ligt in zijne zuivere en algeheele toepassing. *A. C.*

*— Men schrijft ons omtrent de staatsspoorwegen het volgende: »Belangrijke aanbestedingen in Noord-Braband, aan het kanaal van Zuid-Beveland en bij Zutphen zullen eerstdaags aangekondigd worden. Eene aanbesteding te Harlingen is reeds bekend gemaakt. En indien men niet in de onteigeningen moeijelijkheden ontmoette op sommige plaatsen, en indien zij op andere niet veel tijd kostten, dan zouden reeds vele werken, van welke de bestekken gereed zijn, aanbesteed kunnen worden."

+— De vraag: »is het billijk, dat de aanvraag van Christelijk Afgescheidene gemeenten om ondersteuning uit de schatkist, steeds worden afgewezen?" wordt door den Minister van Eeredienst ernstig overwogen, maar voorshands schijnt hij nog niet genegen, om eene voordragt, ten gunste van die gemeenten, bij de Wetgevende Magt in te dienen.

— De dagbladen hebben dezer dagen herhaaldelijk gewag gemaakt van het voornemen der Belgische regering om, met medewerking der andere mogendheden den Scheldetol af te koopen, die door de Nederlandsche regering geheven wordt.

De Belgische regering heeft te dier zake de onderhandelingen officiëel met die van Nederland en andere zeemogendheden geopend. Wat ons gouvernement betreft, heeft het reeds aan België te kennen gegeven, dat het bereid is, het beginsel van afkoop door middel van kapitalisatie als uitgangspunt voor de onderhandelingen aan te nemen. Hetgeen echter de grootste moeijelijkheden oplevert, is de vraag: naar welken maatstaf de inkomsten van den Scheldetol behooren te worden gekapitaliseerd? De Sond- en Stadertol zijn afgekocht voor 15 maal het gemiddeld bedrag van de inkomsten, ofschoon aanvankelijk het vijftentwintigvoud werd aangevraagd. De oorsprong en de aard van den Scheldetol zijn evenwel niet te vergelijken met die der zoo even genoemde tollen. Deze hebben berust op zeer betwistbare dokumenten, o. a. dagteekenende van het jaar 1080: de Scheldetol daarentegen is bevestigd door het Weener kongres en nader door de groote mogendheden bekrachtigd bij traktaat van den 19den April 1839. Die tol is aan Nederland niet toegekend voor niets, maar als een ekwivalent voor koncessiën, die door Nederland gedaan zijn ten behoeve van België ter gelegenheid van de scheiding der beide koningrijken.

Het is te hopen, dat de Nederlandsche regering zich niet zal laten medeslepen, maar ten deze hare belangen krachtig zal voorstaan en vasthouden aan den maatstaf van minstens het vijftentwintigvoud der gemiddelde jaarlijksche inkomsten. Deze zijn ongeveer 1,800,000 franks.

Die herinnering is te meer noodig, naardien onze regering in de zaak der wateraftapping van de Maas door België eene lauwheid schijnt te hebben aan den dag gelegd, die voor de Nederlandsche belangen zeer nadeelig dreigt te worden.

— Gister werd te Delft eene vergadering gehouden van vaders en voogden der aldaar studerende jongelieden. Zij werd gepresideerd door den heer dr. *Wap* en was ongeveer 50 personen sterk. Men heeft besloten, een verzoekschrift tot den koning te rigten in het belang der akademie.

Een enkele stem ging in die bijeenkomst op, om in 't licht te stellen dat het geërbiedigd Hoofd van den Staat vooreerst buiten de zaak moest worden gelaten: dat men met den Min. te doen had en van dezen geen *gunst*, maar *regt* te vragen had, geen vergiffenis voor vergrijp, maar herstel van grieven. 't Mogt niet baten: *politique du succès* zat ook hier voor, even goed als te 's Hage — of zij haar doel zal treffen? De uitslag was dat de aanwezigen besloten een gewijzigd smeekschrift aan Z. M. te zenden, daar de voorgeslagene niet genoeg doeltreffend schenen.

— De verlotings-kommissie van de groote watersnood-loterij heeft van hare ontvangsten ƒ 146,000 aan den min. van binnenl. zaken overgedragen; het overblijvende kapitaal bedraagt nu ƒ 67,000 welk men tot een blijvend fonds voor watersnood wil maken, onder eene komm. door Z. M. te benoemen.

*— De van ouds bekende »Kozakjes-dag" wordt hier heden door onderscheidenen herdacht door het uitsteken der vlaggen; ook van den Domstoren en andere openbare gebouwen is de driekleur uitgehangen, die vaderlandsche banier, die voor 48 jaar, na langen tijd, in verbinding met de geliefde oranjekleuren weder voor 't eerst op den 28. Nov. vrij en vrolijk door de lucht mogt wapperen, nadat de Franschen door de nadering der Kozakken des nachts waren op de vlugt gegaan. Zondag is die altijd gedenkwaardige dag in de verschillende kerken dankbaar herdacht. Dat mag door Utrecht's burgers niet vergeten worden, en wordt het zeker door niemand, die den 28. Nov. 1813 mogt beleven.

— Gisteren promoveerde te Leiden, in de regten, de heer *H. W. de Bas*, van 's Hage, na verdediging van een akademisch proefschrift: »over de boedelverdeeling door de bloedverwanten in de opgaande linie."

— De Amsterdamsche afdeeling der Ned. Gustaaf Adolf Vereeniging hield eergister te Amsterdam hare jaarlijksche openbare zamenkomst, onder voorzitterschap van Ds. *Stemler*. De sekretaris gaf een beknopt verslag van den toestand der Vereeniging, die zich langzaam uitbreidt: zij telt 4000 leden en kan over ƒ 6000 beschikken ter instandhouding van kleine Prot. gemeenten in Roomsche landen gelegen.

— Als voorbeeld van snelle reis wordt gemeld, dat het fregatschip Noach, van den heer *Fop Smit*, de reis naar Batavia in 73 en terug met volle lading in 84 dagen heeft volbragt.

— Te Assen is baron *de Vos van Steenwijk* als kand. notaris toegelaten.

— Tot lid van den gemeenteraad te Breda is gekozen mr. *J. J. Loke* met 211 st.

— Te Oudewater is tot lid van den raad verkozen de heer *H. P. van Praag*, geneesheer aldaar.

— Te Rotterdam is tot lid van de kamer van kooph. gekozen de heer *I. R. Mees*; voor de tweede vakature herstemming tusschen de heeren *Burlage* en mr. *de Bruyn*.

— Te Rijssen is een bejaard man, die bij 't vuur zat, terwijl zijne dochter voor een oogenblik hem alleen liet, in brand geraakt; toen de dochter terug kwam, was hij jammerlijk verbrand.

— In Noorwegen is de stokstraf bij het leger afgeschaft, wat betreft de onderofficieren en korporaals; op de manschappen mag zij dan alleen worden toegepast, wanneer eene militaire komm. daaromtrent is gehoord.

WATERHOOGTE.

Arnhem 27 *Nov.* 1.86 El + AP., 8.81. Gew. 6 d.
Rijnhoogte te Keulen 27 Nov 8 voet 9 dm.

KORRESPONDENTIE.

Aan *A.—Z.* wordt medegedeeld, dat wij, ook als ingezonden stukken, slechts opnemen 't geen ons door bekende personen wordt toegezonden.

Zie verder de Binnenlandsche berigten, O. Ind. berigten en verslag van de Tweede Kamer van gister in het Bijvoegsel.

Onderstaand stuk hebben wij reeds te lang op de beloofde opname laten wachten. De inzender weet, dat wij belang stellen in de zaak die het geldt, en dat slechts gemis aan plaatsruimte ons weêrhield het eerder te plaatsen. Wij hopen, dat Burg. en Weth. de kwestie van genoegzaam belang zullen achten, om haar in overweging te nemen; het is duidelijk genoeg, dat er geene sprake is van belang van enkelen, maar van algemeen belang. Waarschijnlijk komen wij daarom zelve op de zaak nog terug, vooral omdat wij meenen, dat het bolwerk Lepelenburg thans nog, nu er alleen plannen voor den aanleg van zijn gemaakt, eerder voor het beoogde doel ware te verkrijgen, dan het aangewezen deel der Nieuwe Baan. *De redaktie.*

Mijnheer de redakteur!

Met genoegen heb ik — en ik geloof dat vele mijner stadgenooten dat gevoelen met mij deelen, terwijl ik vermoed, dat ik ook in uwen geest spreek — met genoegen heb ik in de laatste bijvoegsels van de *U. C.* gelezen van de plannen van aanbouw, die in den gemeenteraad zijn ter sprake gebragt. De burgerij erkent, dat eene koornbeurs meer dan noodig wordt voor het behoud onzer belangrijke koornmarkt, dat zij niet meer gemist kan worden, wil die markt niet verloopen. Zij is overtuigd, dat, al zal de verbetering van het ziekenhuis vele schatten vorderen, die niet meer mag wegblijven. Eene goede overdekte koornmarkt, — liefst aan de Neude geplaatst, b.v. aan de zijde waar nu de enkele huizen met luifels nog staan, waardoor men een schoon front aan 't gebouw geven en een uitgang aan de Ganzenmarkt voor het vervoer te water zou kunnen daarstellen —, en een onzer bloeijende Akademie waardig *Nosocomium*, — door aanbouw aan de plantsoenzijde te bekomen, terwijl de wandelingen door den grond van het zoogenaamde Suikerhuis nieuwe uitbreiding aan dien kant zouden erlangen —, dat zijn schoone verbeteringen, waarvan de burgemeester teregt mogt zeggen, dat de uitvoering het bestuur zoude vereeren. Nog roemvoller zou zijn burgemeesterschap in de geschiedenis der Bisschopsstad blijven aangeteekend, als, bij 't geen reeds onder zijne leiding gedurende de laatste 20 jaren in Utrecht werd daargesteld, door zamenwerking van het dagelijksch bestuur en den gemeenteraad, nevens de beide genoemde gebouwen, een goed plan ter uitbreiding der stad werd vastgesteld. Na de toezeggingen, ook daaromtrent in den raad gedaan, hoop ik, dat het niet bij spreken zal blijven, maar dat de burgemeester, — bij de velerlei bezigheden, die hij op zich heeft genomen, en die, om haren verschillenden aard, en te meer omdat zij nie in de stad kunnen worden uitgeoefend, ve zwaar zouden vallen, — ook met zijn prakt blik en helder oordeel, gesteund door dat va aantal bekwame raadsleden, de aanwijzingen een plan tot uitlegging zal weten te doen, bovenal den naam der voorstellers tot het nag zal overbrengen.

Maar bij al dat goede, dat ik te gemoet zie, iets, dat mij voor het oogenblik noodig sc en dat, ofschoon minder grootsch, toch van waarde is voor de stad. Het geldt een d genot, dat de burgerij dreigt te derven, het het denkbeeld tot stichting van 't geen vo inwoners eene behoefte is, en voor den vreemdelin men die des zomers naar Utrecht blijven lokke misbaar moet heeten.

Gedurende eenige jaren heeft de burgerij in het park *Tivoli* des zomers kunnen verlus aan 't bedaard genot, van onder een kopje thee gename muzikale avonden, soms keurige kon bij te wonen. Dat was een kalm en echt holla genoegen. Naast het park was eene societeit ook herhaaldelijk de gelegenheid aanbood de middags of avonds de vorderingen van de schu muziek of de ervarenheid van de artillerie-l te waarderen. Die beide gelegenheden dreigen gesloten te zullen worden. Des zomers op Zondag ook nu en dan muziek in de B maar de gelegenheid is daar zóó ongeschikt ik ooit ergens iets van dien aard gezien heb; zal trouwens verandering komen en men verwac voortaan in eene kiosk, door de stad digt bij de liebaan op te rigten, des Zondags morgens muzie maakt zal worden. Geeft dat verbetering, het niet weg, dat Utrecht eene goede zomersocieteit missen, 't geen zomers een groot ongerief voor stad moet heeten. De societeit in de Baan is ongunstig gelegen; en ook die op den hoek der tegaalsteeg naast *Tivoli* voldoet, als men haar o behouden kon, op verre na niet aan de eischen goede Buitensocieteit. Zal die goed zijn, moet zij niet worden ingerigt, gelijk te 's Hage, Rotter Haarlem of Arnhem, waar zij zoo zijn gesteld, aan de *route* gelegen, steeds genoegelijke passage ben, en dat ze slechts door eene lage ijzeren trade van den algemeenen weg zijn afgescheiden, overigens geheel kunnen worden rondgewandeld? eerste biedt het voordeel aan, dat men er op wone tijden regt aangenaam kan zitten, het tw dat het wandelend publiek, voor 't welk het lid schap der Societeit te hoog is, zich ook kan lustigen in de vrolijke toonen, die de muziek nu en door den sociteitstuin doet ruischen. Zelfzuchtige ten omheiningen komen tegenwoordig om een teitstuin niet meer te pas; zou 't stijve Ut zich ook weêr daardoor blijven kenmerken?

Om zulk eene buitensocieteit te verkrijgen, men een goed terrein moeten hebben. De nie Baan, reeds zoo geschikt bevonden voor fees zou daartoe wel de beste gelegenheid aanbie vooral wanneer men een gebouw zette, dat 't wegnemen van binnen-schotten en bij te vo waranda's, tevens voor groote festiviteiten ge ware te maken; de beide rijwegen zouden ven, en de geheele middenruimte zou een keur societeitstuin op kunnen leveren, vooral wa men de te bouwen zaal digt tegen den water stelde, tegen de Biltsche Gritt. Men zou daar zeker het gezigtspunt aan die zijde zeer verfra kunnen, terwijl de wandelaar er niet bij verli zou, daar dat gedeelte steeds weinig bezocht wo en er door het St. Lukas- en Lepelenburg-bolwerk veel ruimte meer voor wandelen zal worden verkre Of men zou voor eene Buiten-societeit een beide bolwerken kunnen bestemmen? Onze p soenen zijn fraai genoeg, en ze worden tot sch der burgerij, buiten den Zondag, te weinig zocht, dan dat de stad de benoodigde ruimte een goeden Societeitstuin met gebouw niet kunnen afstaan.

Dat zulk eene inrigting voor het publiek gr waarde zou hebben, wie zou het niet inzien; burger bijna verlangt des zomers met vrouw kinderen de buitenlucht te genieten, en elk vreemde zoekt naar zoo'n aanlokkelijke rustplaats. Het niet voor een kleinen, bevoorregten kring, dat iets goeds zou daarstellen; de groote menigte, meerderheid der burgerij zou er door gebaat den. Als Utrecht, onder meer, een gebouw Kunsten en wetenschappen zag verrijzen, zou men ook geene welwillende, meer gegoede inwoners kun vinden, die zich vereenigden, om zulk eene in ting, ten gerieve der stad, in 't leven te roepen? het oog op de 5jarige feesten, kon de zaak bij verzekerd zijn van eene goede financiële uitkom en dat de oprigters zich verdienstelijk zouden ken jegens de stad, een ieder zal het begrijpen.

Mogten mijne opmerkingen er toe leiden, dat zaak eens ernstig werd besproken, en zij vervolg haar beslag kreeg, ik zou, om de stad mijner in ning, die ik zeer liefheb, regt tevreden wezen, gij, mijnheer de redakteur, zoudt u de ruimte uw blad zeker niet beklagen, die ge welwill aan mijn schrijven hebt afgestaan.

Ik heb de eer te zijn, enz. *G.*

WEENEN, 25 November.

... steeds worden troepen gezonden naar de ...ijke grenzen en vooral naar Dalmatië, waar...lijk met het oog op den opstand in de Her...ina.

...el opziens baart hier *Bontour's* opstel in de *Re... des Deux Mondes: »La Hongrie et l'alimenta... de l'Europe,"* aan het slot waarvan gezegd ...: »De oekonomische toestand van Oostenrijk ...enwoordig overal het voorwerp van een wan...en, dat misschien overdreven is, daar de ...ronnen van dat land weinig bekend zijn en ... Oostenrijk slecht gewaardeerd worden. Wie ...rondig kan bestuderen, komt tot de overtui... dat Oostenrijks voortbrengende krachten meer toereikend zijn om de krisis te doen ophouden, ...in het zich bevindt.

BERLIJN, 26 November.

...e *Volks Ztg.* deelt het volgende mede: »Zondag, ...middags ten 1 ure, hield de kommandeur van ... fuselier-bataljon van het Kaiser-Franz-Garde-...nadier-Regement (luit.-kol. *v. Michaelis*). op het ...rneplein appèl van de vrijwilligers van het ba...n, tot welke hij eene aanspraak hield van on...er den volgenden inhoud: Het was hem een ...gende behoefte, hen daar te zien. Hij had hun ...veel op het hart te drukken; maar in de eerste ...ts moest hij hun zeggen wat hij van den waren ...lairen geest dacht. Niet de rok van den soldaat ...kte den waren soldaat, ook niet alleen de de...gheid en geoefendheid in de dienst, maar alleen de ...e militaire geest, die echter alleen haar grond vindt ...onverbreekbare en onvoorwaardelijke trouw aan ... koning. En dit was vooral hier in acht te ...en, nu zoo algemeen eene tegenovergestelde ...ndheid aan het licht treedt, als in de vorige ...k. Hij meende den »verkiezingsdag, den omi...en dingsdag," en bekende, dat de uitslag van ... dag hem ten zeerste getroffen had. Onlangs ...t had men den koning toegejuicht en hem »van ...e en teederheid wel willen opeten," en nu, nu ... had mogen verwachten, dat dienovereenkom... zou gehandeld worden, had men, op weinige ...onderingen na, algemeen slechts zulke mannen ... kiezers benoemd, die »belastingweigerachtigen ...afgevaardigden naar de Kamer zouden zenden." ...om maande hij te meer de vrijwilligers aan een ...elen geest te bewaren, en spoorde hij hen aan, ... ook als hun diensttijd voorbij zou zijn dien...den geest met zich te brengen in den kring, ...raan de banden des bloeds of andere betrekkin... hen mogten verbinden, en dien ook daar wortel ... doen schieten. De soldaat moest steeds beden..., dat hij alleen zijn koning en veldheer trouw ...woren heeft, en dien eed moet houden. Hem ... men dan ook onvoorwaardelijk gehoorzamen, ... hij, van zijn kant, zou 's lands instellingen ...t grondwet niet aantasten. Maar toch kon het ...en gebeuren, dat men aan eene oproeping van ... oppersten veldheer gehoor moest leenen en ...et dwangmiddelen, met geweld van wapenen, hen, ...e in strijd met zijn allerhoogsten wil handelen en ...uen geboden niet gehoorzamen wilden, tot ge...orzaamheid dwingen. En dan, als onze aller...gste heer en koning beveelt dan weten wij onzen ...en gezworen eed te houden, al gaan ook tien ...rondwetten ten onderste boven.

Met het oog op de duurte der aardappelen, heb...en de direktiën der Mecklenburgsche en der Ham...urg-Berlijnsche spoorwegmaatschappijen aan haar ...ondergeschikt personeel eene extra toelage in eens ...oven hun salaris verstrekt, hetgeen voor laatstge...oemde maatschappij eene verhooging van uitgaven ...d 20,000 th. ten gevolge heeft.

Ten gevolge van geleden verliezen aan de bank ...e Homburg, heeft de konsul van Amerika zich ...an 't leven beroofd.

Uit Petersburg meldt men, dat *Putiatine* zich ...wanhopig aan zijne portefeuille vastklemt, niette...genstaande hem reeds een raad is toegevoegd, aan ...welks beoordeeling hij zijne handelingen moet on...derwerpen alvorens ze tot uitvoering komen.

LONDEN, 26 November.

Omtrent het onlangs overleden parlementslid *Thomas Duncombe* verhaalt men het volgende: Tijdens het verblijf van den tegenwoordigen keizer van Frankrijk te Londen, als staatkundig banneling, geraakte hij met *Duncombe* in kennis, en daar beide mannen, in het staatkundige, dezelfde (radikale) gevoelens waren toegedaan, en beiden mannen van de wereld waren (*Duncombe* was een dandy uit de ...ude school), kwamen zij weldra op zeer goeden voet. Toen de ex-hertog van Brunswijk *Louis Napoleon* overgehaald had tot de onderteekening der beruchte akte, waarbij beide pretendenten elkander wederkeerige hulp beloofden, ter erlanging van de respektieve keizerskroonen van Frankrijk en Duitschland, werd dit dokument, op verzoek van den Brunswijker, die den aanstaanden keizer der Franschen niet best vertrouwde, door *Duncombe* in bewaring genomen.

De *Advertiser* beroemt er zich op, reeds gedurende zes maanden in Frankrijk verboden te zijn. Aan andere Engelsche dagbladen valt slechts twee of driemaal 's weeks de eer van het in beslag nemen te beurt. De *Advertiser* heeft die reeds een half jaar lang dagelijks genoten. Om zich nu deze onderscheiding nog voor langeren tijd waardig te maken, deelt het blad mede, dat *Napoleon*, niettegenstaande hij voor zich zelven op de staatsbegrooting tweemaal zooveel heeft uitgetrokken, als het inkomen van koningin *Victoria* bedraagt, 5,000,000 p. st. schulden heeft.

Aan *Dumas* is door de Ital. regering weder verlof gegeven het paleis hem in der tijd door *Garibaldi* als verblijf afgestaan, te blijven bewonen.

Te Edimburg is een oud huis van zeven verdiepingen, door arbeiders en hunne huisgezinnen bewoond, ingestort; 22 personen zijn daarbij gedood, 12 gekwetst.

Het preken over de dieren is hier aan de orde: Het geschiedt op aanzoek van de koninkl. maatschappij ter wering van dierenplagerij. Verleden Zondag werden niet minder dan 400 preken, waarvan 159 in Londen alleen, over dit onderwerp gehouden.

De R. Katholieke geestelijken van het dekanaat van Ballinrobe (Ierland) hebben zich bij memorie gewend tot den Lord-Luitenant, ten einde de tusschenkomst der Regering te vragen bij het gevreesde gebrek aan voedsel voor de lagere volksklasse. Zij verzekeren dat de aardappelenoogst in hun graafschap (Mayo) geheel is mislukt, »al heeft ook een tourist der wereld (sir *Robert Peel*) het tegendeel verzekerd."

Eene depêche uit Nieuw-York van den 9. berigt, dat kolonel *Cameron*, het hoofd der demokratische partij aldaar, voorstelt, dat Frankrijk en Engeland een einde aan den oorlog zullen maken, door elk eene vloot te zenden om den opstand te dempen. Hij verzekert, dat dan in zes maanden de rust hersteld zal zijn, dat wij dan zooveel katoen zullen krijgen als wij maar hebben willen, en dat de slavernij dan zou zijn afgeschaft.

Verder meldt men dat er sprake is van eene tweede maritieme-expeditie naar het Zuiden te zenden. — Omtrent de inneming van Beaufort was officieel nog niets vernomen, hoewel uit onderscheidene plaatsen het berigt aan den *New York Herald* was gezonden. Van een aanval op Charleston meent men dat vooreerst niets komen zal. De inneming van Beaufort, zoo die heeft plaats gehad, had slechts ten doel, winterkwartieren te hebben tot verdere regeling der operatiën.

PARIJS, 26 November.

De *Temps* bevat heden een artikel in antwoord op dat van de *Patrie*. Het blad zegt, dat veranderingen als waartoe de regering nu besloten heeft niet het gevolg zijn van eene bloot philosophische overtuiging, maar van praktische moeijelijkheden, van den drang der omstandigheden; dat het misbruik, dat tot die noodzakelijkheid geleid heeft, bestaat in de wapeningen. Als staaltje voert het blad aan, dat in 1860 het budget was aangenomen voor een effektief van 592,000 man, en te midden van 1861, terwijl zij over het budget van 1862 handelde, waarbij het effektief op 400,000 man gesteld was, vernam de Kamer, dat het reeds 467,000 man bedroeg. Daarin werd natuurlijk door buitengewone kredieten voorzien. Zijn dus de wapeningen vooral de oorzaak van den financiëlen toestand dan moet, bij de verwezenlijking der hervormingsplannen van den heer *Fould*, het eerst dáárop bezuinigd worden, al roept de *Patrie*, dat ontwapening onmogelijk is. Ontwapening wordt ook niet verlangd, maar alleen, dat voor de marine en het leger niet meer worde uitgegeven dan de Kamer voteert Voor het oogenblik doet zich, met betrekking tot het leger, de kwestie voor of men het cijfer van 467000 behouden of dat van 400,000 man aannemen moet, dat in het budget voor 1862 voorkomt. Het geldt een verschil van 70 millioen, en ten deze herinnert het blad, dat de minister *Magne* bij de behandeling der begrooting gezegd heeft, dat die 67,000 man niet op de begrooting zijn gebragt, omdat zij buiten het normale cijfer waren en er vóór 1862 veranderingen konden plaats vinden, die in den toestand groote wijzigingen konden brengen, zoodat het departement van oorlog dan ook reeds bezig was het effektief des legers tot het cijfer, in het budget aangegeven, te verminderen. Het blad herinnert tevens, dat de minderheid der komm. ook dat nog te hoog vond, en gaarne het budget voor oorlog met 30 millioen had verminderd gezien; het deelt dat gevoelen. Het meent, dat Frankrijk in vredestijd genoeg heeft aan een leger, dat de goede elementen van militaire instruktie levendig houdt en voor alle eventueel noodige uitbreidingen vatbaar is, en welks onderhoudskosten kunnen beperkt blijven binnen de gewone inkomsten des lands, zonder verzwaring der reeds drukkende lasten.

De *Patrie* bevat heden een artikel, waarin zij hare stelling tot ontwapening volhoudt.

Sommigen meenen, dat over de ontwapening een kongres zal gehouden worden; zij maken dit althans daaruit op, dat de Oostenr. minister van oorlog in den Rijksraad te kennen heeft gegeven, dat hij hoopte binnen eenige maanden tot eene ontwapening te kunnen overgaan, maar dat dit op het oogenblik niet kon geschieden, hetgeen zij in verband brengen met de woorden van de *Patrie*, dat te Parijs niet tot eene ontwapening kan worden besloten, zonder dat gelijk besluit genomen wordt te Petersburg, Londen en Weenen.

Aan de beurs liep het gerucht, dat de heer *Fould* zeer ontmoedigd was, doordien de Fransche financiën in nog deerniswaardiger toestand zijn dan hij meende.

Eerstdaags zal het proces tusschen den zoon van den heer *Fould* en zijn vader, den minister, in zake het verzet van dezen tegen het huwelijk van zijn zoon met de actrice. mad. *Valérie*, worden behandeld. De heer *Favre* zal voor den zoon (eischer) en de heer *Crémieux* voor den minister (gedaagde) optreden.

Een meisje, dat den 21 dezer te Rijssel uit een klooster ontvlugten wilde, had daartoe een 6 ellen hoogen muur beklommen, zij wilde er nu afspringen maar werd gelukkig door een voorbijganger gezien die haar opving, doch door den schok achteruit viel en enkele oogenblikken bewusteloos bleef. Toen hij weder bijkwam was de zuster verdwenen.

BRUSSEL, 27 November.

De diskussien over de erkenning van Italië duren voort, maar ze worden door de langdurigheid niet belangrijker, ofschoon er te meer uit blijkt, dat de klerikalen, die in 1830 zoo luide schreeuwden, thans het regt op vrijheid en onafhankelijkheid bij anderen zeer laag stellen.

De gemeenteraad heeft besloten tot de oprigting van het fonteinstandbeeld ter eere van wijlen den burgemeester *de Brouckère*.

België telde in den aanvang van dit jaar 139 mannen- en 809 vrouwenkloosters. Van de eersten waren er te Mechelen 39, te Brugge 15, te Gent 27, te Luik 15, te Namen 10 en te Doornik 33, en van de laatsten te Mechelen 198, te Brugge 146, te Gent 155, te Luik 80, te Namen 62 en te Doornik 168. Sedert 1846 is het aantal kloosters in dit land met 2 voor mannen en 167 voor vrouwen vermeerderd.

⁂ Na de reeds gedane opgave, ontving ik in dank voor de bedrukte Weduwe nog van V. M. *f* 1257⁵, van M. M. C. munth *f* 10.—, van N. N. munth. *f* 10.—, te zamen met het vorige *f* 105.98⁵. Om haar geheel te helpen, ontbreken mij nog ongeveer *f* 250.—. Mag ik daarom deze zaak nog eens aan vermogende geloofsgenooten aanbevelen?

Utrecht, J. C. VERHOEFF,
28 Nov. 1861. V. D. M.

⁂ Getrouwd:
J. B ANTONIOLI, Wedr M. C MELLERIO,
met
J. SANDERS, Wede J. H. KLÜMPER,
Utrecht, 28 November 1861.

⁂ Voorspoedig bevallen van eenen ZOON Vrouwe A. C. BOSCH, geboren Jonkvr. VAN DE POLL.

Utrecht, 25 Nov. 1861.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van bijna 85 jaren, de WelEdele Heer PETRUS VAN HEES., voormalig Griffier bij den Burgerlijken stand te Utrecht.

Utrecht, 22 November 1861.

Eenige en algemeene kennisgeving.

SOIRÉE MUSICALE.

⁂ aanstaanden Vrijdag 29 Nov en volgende avonden. *Aanvang ten 7½ ure.*

In het **Beijersch Bier- en Koffijhuis** van A. JUSTEMA.

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

VERKOOPING VAN JAPANSCHE GOEDEREN

⁂ Op Dingsdag 3 December 1861 en zoo noodig den volgenden dag, des voormiddags ten 10 en des namiddags ten 6 ure, bestaande in: eene exquise sortering met goud en paarelmoer geïncrusteerd **LAKWERK**, als: **Hombre- Brei- en Werkdoozen, Damestoiletten, Boekenhangers, Tafeltjes, Theekisten, Presenteerbladen** enz.; eene aanzienlijke collectie blaauw en gekleurd **PORCELEIN** in de gezochtste dessins, als: **Koppen met Schotels, Assiëtten, Borden, Gebakschalen, Trekpotjes** enz.; en eenige **Bamboesmandjes;** alles oorspronkelijk aangevoerd door de Nederlandsche Handelmaatschappij; Voorts eene partij puike **CANTON GEMBER** en **JAPANSCHE SOIJA;** terwijl tevens hier nog zullen worden bijgevoegd eenige precieuse gouden Heeren en Dames **HORLOGIEN.**

Te zien Maandag 2 December van 10—4 ure.

VERKOOPING VAN HOEPHOUT EN TEEN.

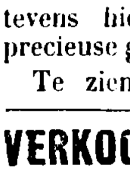

⁂ Op Vrijdag, den 6. December 1861, 's morgens 11 ure, zal in het Logement *den Hommel*, gemeente Ouden Rhijn, ten overstaan van den Notaris DUYFJES, worden verkocht, ruim 24 bunders HOEPHOUT en TEEN en eenige WILLIGE BOOMEN.

HOUTVERKOOPING

aan het Huis ter Heide.

⁂ De Notaris J. C. SCHADEE, te Zeyst, zal op Donderdag den 12. December 1861, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement het *»Huis ter Heide,"* in de gemeente Zeijst, in het openbaar verkoopen: Eene aanzienlijke partij zware **Sparrenboomen**, zware **Deksparren, Eiken Hakhout**, mitsgaders **Eiken** en **Sparren Takkenbossen**, staande en liggende op het landgoed *Dijnselburg*, onder Zeijst. Breeder bij Billetten.

Verkooping van Boomen in en om de stad Utrecht.

*** Men zal op Donderdag 12 December 1861, des voormiddags ten 10 ure, op de natemeldene plaatsen, publiek en om kontant geld verkoopen: 58 stuks **Iepen**, 8 **Kastanje**, 56 **Populieren**, 14 **Linden** en 109 **Sparren boomen**, waaronder extra zware en meerendeels tot werkhout geschikt; staande gedeeltelijk in de Maliebaan, in het Plantsoen, op de Wittevrouwen, Waard, Catharijne en Tolsteeg Singels, op de Van Wycks- en Kranskaden, op de Mariaplaats, in het Sterrenbosch en op de Begraafplaats; in perceelen afgenommerd en breeder bij billetten omschreven. — *Te beginnen in de Maliebaan.*

*** Men **vraagt** tegen Februarij a. s., een HUIS of BOVENWONING, van minstens 4 à 5 Kamers en van gemakken voorzien, gelegen op goeden stand. Adres met franco brieven Lett. P aan het bureau dezer Courant.

EEN DUIVENTOREN
TE KOOP

*** Zoo goed als nieuw, waarvan het onderste gedeelte tot **Kippenhok** is ingerigt en omgeven van een aan het hok geëvenredigde ruime zeskante **Kippenloop**; inlichting te bekomen bij W. HAZENBOSCH, Mr. Timmerman, Nieuwe Gracht, Wijk A 919, verzoekt brieven franco.

A. DE VLETTER, Confiseur.

Oude Gracht Wijk C No. 2.

*** Berigt aan zijne Geëerde begunstigers de ontvangst eener schoone collectie **ST. NICOLAAS-ARTIKELEN**, welke van ZONDAG een December tot en met vier December e. k. ter bezigtiging zullen gesteld worden; zullende daarna zijne Salon worden ingerigt tot het gebruik van **IJs, Punsch, à la romaine Gebak**, en vele andere **Ververschingen.**

Vuurvast IJzerglanslak.

Geoctroijeerd door

Z. M. den Koning.

van H. G. K. VAN OMMEREN, te Arnhem.

*** Het beste middel om Kagchels, Haarden, enz., een duurzaam glanzend zwart te geven, waardoor roest en brandvlekken verdwijnen. Door voortdurend gebruik van dit middel, zal men de verbrande of verwaarloosde Kagchels of Haarden spiegelend zwart houden.

Verkrijgbaar in blikken doozen à **25** en **12 1/2 Ct.** te Utrecht bij

M. J. C. Ham, Choorstraat.	R. W. Stern, Vreeburg.
C. A. L. Rodelstürtz, Neude.	P. A. Buitendijk, Voorstraat.
J. C. Voogd, Weerpoort.	Brink 'tHooft, O. Gr. H.b. br.
R. J. v. Rooijen, O. Gr. Weesb.	F. P. v. d. Bergh, Steenweg.
Rinkhuizen en Herminghuizen, t' Weijestraat.	
Amersfoort, J. O. W. G. F. Bosman.	Naarden, wed. Zeldenrijk.
	Oudewater, wed. J. Murk.
Baarn, E. v. Dapperen.	Schalkwijk, P. Berlang.
Bildt, G. v. Santen	Vianen, H. den Hartog.
Breukelen, J. Vlaanderen.	Vinkeveen, J. B. Kemme.
Culemburg, J. Elbers.	Weesp, W. Meester.
Hilversum, wed. S. P. Ham.	IJsselstein, J. Geurs.
Houten, wed. Smith.	

Aanvraag om depôts voor de provincie Utrecht, franco bij M. J. C. HAM.

DE STAALWIJN
VAN DEN

Apotheker **G. VAN LIPP**, te KLEEF,

*** is door vele Doctoren, onder anderen door de Heeren: Geheim-Medicinaalraad en Prof. Dr. KILIAN, te Bonn,
" " " NAUMANN, "
" Sanitätsraad Dr. FISCHER te Keulen,
" " " NUECKEL,
Dr. ARNTZ I, te Kleef.
" ARNTZ II, "
aangewend en als het *voortreffelijkste* en *werkzaamste Staalmiddel* erkend.

Deze *Staalwijn* wordt met het beste gevolg gebruikt in alle ziekten, die eene verbetering van het bloed en eene versterking van de zenuwen vereischen, bij zenuwzwakte met alle daarbij voorkomende ziekte-verschijnselen, bij ziekelijke aandoeningen van het hoofd en ruggemerg, ter bestrijding van zoo vele uit zwakte voorkomende *Onderbuikskwalen*, en is bijkans onmisbaar in vele ziekten der kinderen. Daarbij is de Lipp'sche *Staalwijn* zeer aangenaam van smaak en uitmuntend geschikt voor een langdurig gebruik, daar zelfs de zwakste magen denzelven bijzonder goed verdragen kunnen.

De Flacon met gebruiksaanwijzing kost ƒ 1.25, en is te ontbieden door de Hoofdagenten F. VON WINDHEIM en Co. Amsterdam, verkoophuis.

Utrecht, T. Uhlenbroek Choorstr.	Hilversum, Andr. de Wit.
Utrecht, T. Uhlenbroek O. Gracht bij de Hamburgerbrug.	Kuilenburg, J. v. Hoadius.
Utrecht, L. J. R. Bosch Lijnmarkt.	Loenen a/d Vecht, Wed. Mulder.
Utrecht, P. J. Huinck "	Vianen, H. Swaving.
Amersfoort A. H. v. Ruiven.	Wijk bij Duurst., Wed. C. Zorn.
" M. Steijreiff.	IJsselstein, J. Groenhoff.
Baarn, E. v. Dapperen.	Zeist, C. G. Adlung.
" Gez. Petersen Nobbe.	En in de bekende depôts in de andere steden.

*** Door sterfgeval, **te koop** een zeven octaafs Fransche PIANINO, weinig gebruikt, sterke bouw en een fraai meubel, voor den prijs van ƒ 320,00; te bevragen bij W. L. NIEUWENHUYZEN, Mr. Kamerbehanger, Voorstraat Wijk H No. 481.

*** **Men verlangt** voor een JONGELING van goede familie, P. G., gelegenheid bij een Burgemeester of Notaris liefst ten platte lande in de provincie Utrecht werkzaam te zijn, waar tevens gelegenheid is de ledige uren nuttig te besteden. Adres franco onder letter C, bureau dezer Courant.

*** Men zoekt in eene familie, binnen deze stad woonachtig, een fatsoenlijk MEISJE, P. G., tot het geven van onderwijs aan, en het bezighouden van een paar jonge kinderen, gedurende eenige uren des daags. — Die hiertoe genegen zijn adresseren zich, ter bekoming van nadere informatien, aan het bureau dezer Courant.

LEMSTER
STOOMBOOT-REEDERIJ.

*** Staking der Dienst,

Zondag 8 December, varende alsdan de Stoomboot „Stad Sneek" van *Lemmer* naar *Amsterdam.*

*** Bij VERBRUGGEN & VAN DUYM, te Rotterdam, wordt uitgegeven van

Dr. J. J. VAN OOSTERZEE:
VARIA.
VERSPREIDE GESCHRIFTEN.

(Ook onder den titel van REDEVOERINGEN, VERHANDELINGEN en VERSPREIDE GESCHRIFTEN. TWEEDE BUNDEL.)

423 pag. gr. 8°. Prijs ingen. ƒ 3.75, gebonden ƒ 4.50.

INHOUD: I. Iets over Da Costa. — II. Dichterlijk genie, eene Schillerstudie. — III. De Vriendinnen van Christus in het graf, eene Schefferstudie. — IV. De Groote Kerk te Rotterdam. — V. De Ruïnen van Tyrus. — VI. Een Papieren Noodmunt, de Gustaaf-Adolf-Vereeniging aanbevolen. — VII. Eéne uit Duizend. — VIII. Een Christelijk Huwelijk. — IX. Het verlorene gezocht. — X. Iets over de methode der gewijde welsprekendheid. — XI. Vertaalde Poëzy. — XII. Uit de Reisportefeuille: 1. Bazel. 2. Norderney. 3. Berlijn. 4. Genève — La Torre.

Voor de Bezitters der vroeger uitgegevene Ns. I, II, VI, zijn de overige 9 Stukken **afzonderlijk** te bekomen, met Voorwerk en Omslag ter completering à ƒ 2.25.

MOZES.
TWAALF LEERREDENEN.
TWEEDE DRUK.

392 pag. gr. 8°. Prijs ƒ 3, gebonden ƒ 3.60.

HETZELFDE BOEK: **VOLKSUITGAVE.** Prijs ƒ 1.90.

CHRISTOLOGIE.
Onderzoek naar den Persoon en het werk des Verlossers.

Een Handboek voor Christenen, die weten willen in wien zij gelooven.

Drie deelen compleet, te zamen 1660 pag. gr. 8°. Prijs ingenaaid. ƒ 15,35.

Gebonden in 3 verg. zwart linnen banden ƒ 17.30.

Het **Algemeen Overzigt**, aanwijzende den belangrijken Inhoud van dit geheel oorspronkelijk Werk, is op verlangen, **gratis** te bekomen.

Bij Dezelfden is mede onlangs verscheenen:

GeschiedenisderChristelijke Godsdienst en Kerk.
door Dr. A. NEANDER.

Uit het Hoogduitsch vertaald door

W. C. MAUVE.

Negen Deelen, met **Algemeenen Bladwijzer.** Compleet ƒ **40,80.**

Geschiedenis der Hervorming in de XVIde Eeuw,
door Dr. J. H. MERLE D'AUBIGNÉ.
TWEEDE DRUK.

Op nieuw uit het Engelsch vertaald door

J. OUDIJK VAN PUTTEN.

Vijf Deelen. Royal 8°. Prijs ƒ **24.**

De Exx., die men vóór het einde dezes Jaars bestelt, zullen nog voor den Inteekeningsprijs ƒ 15 afgeleverd worden. De Prijs van den Eersten Druk was bij Inteekening ƒ **31.25.**

N.	GEHUWD.	
20	S. P. Heringa en J. Hulst.	Ooste
27	P. J. v. de Kamp en L. C. Massop.	Zeve
22	C. G. Slotemaker en D. J. M. Geelhoed.	Heem
22	W. G. Top en A. J. D. C. v. Neck.	Nijme
	BEVALLEN.	
24	M. B. Allan geb. Keller, d.	Rotter
24	A. Brinkman geb. Starre, z.	Amst
24	S. Cohen geb. Dresden, d.	"
23	C. M. T. Dahmen geb. v. Ditmar, z.	"
26	J. W. L. Dupont geb. Dames, z.	Rotter
24	E. Franzie geb. Elion, z.	"
25	J. C. M. Gallenkamp geb. Endel, z	Amste
2.	M. J. T. Hoffman geb. Lagerweij, d.	Ooster
22	C. E. Luijt geb. de Beus, d.	Sliedr
25	J. Marchand geb. Beit, d.	Amste
23	P. Moesker geb. Burck, d.	Delft.
16	S. Neville Hart geb. Castle, z.	Amste
23	E. P. W. Neurdenburg geb. de Bats, d.	Rotter
22	A. C. Roëll geb. Collot d'Escurij, z.	's Hag
22	A. J. Rijssnijder geb. Koert, d.	Amste
22	A. T. Rijnbende geb. v. d. Brandhof, z	Rotter
24	C. Reepmaker geb. v. Reesema, z.	"
24	M. A. Bekkers geb. Imhoff, z.	Bodeg
26	L. A. Schoutens geb. Schluter, d.	Rotter
24	A. C. Verhoop geb. Wiegand, z.	Amste
25	A. C. F. Wijthoff geb. Kerkhoven, d.	"
24	C. H. M. Wierdels geb. Paping, d.	Gouda
24	L. C. H. Worrell geb. de Bats, z.	Midde
26	A. T. Zoetmulder geb. Bussmann, z.	Schied
	OVERLEDEN.	
24	C. v. den Abeele, d., 16 j.	Rotter
18	D. A. Brandts v. Doesburgh, 78 j.	Wamel
24	A. M. Boll geb. v. Kersbergen, 61 j.	Rotter
22	N. Braakman geb. Mes, 82 j.	"
18	J. H. Boot.	"
25	C. L. Brouwer geb. Nathij, 51 j.	"
21	C. A. Cornelder, d., 5 j.	"
22	Mej. J. E. v. Ellekom, 87 j.	Nijme
12	A. G. la Fontaine, d.	Rotter
22	H. W. v. Harreveld.	Haarle
24	T. J. v. Maanen, 83 j.	's Hag
20	G. Regtdoorzee, d., 28 j.	Amste
21	C. Ruhrman geb. Smit, 76 j.	Haarle
22	A. A. Roëls, 79 j.	Halste
18	J. Scheringa geb. Verweij, 42 j.	Beems
23	J. v. der Straal, 69 j.	Rotter
21	J. Stapper.	Kamp
21	E. Sluijter geb. Blom, 61 j.	Amste
24	G. B. Scheffer, 50 j.	Midde
23	W. Vermeer, z., 22 j.	Deven
22	W. Velthuijzen geb. Smit, 66 j.	Amste

MARKTBERIGTEN.
AMSTERDAM, 27 November.

Tarwe onveranderd; 129 pd. b. Pools. ƒ 385; Rogge in een doen; 122 pd. Pruiss. ƒ 250 van Americ ƒ 240 per 2100 kilo; 118 pd. Arch. ƒ 246 pd. Petersb. ƒ 244; op levering: Maart en Mei ƒ

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonne*

Nov.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr. N a.	Barom. bij 0°	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	Opm
27	2	wzw.	0 5	757.14	48.0	— 6 8	0.84	0.	Ligt b
	10	zw.	0 0	59.16	39.0	— 1.4	0.97	0.	Helder
28	8	wzw.	0.0	60.07	36.3	— 0.4	0.95	0.	Ligt b

27 Nov. 's morg. Barometerafwijkingen in afdalende Yarmouth=Portsmouth + 1.5, Plymouth + 0.5, pool 0.0, Utrecht — 1.9, Parijs=Brest — 1.5 en — 3.0. Grootste verschil = 4.5 mm.

Prijzen der Effekten
AMSTERDAM 27 November 1861.

Nederland.				
Werkel. Schuld	2 1/2 pCt.		62 1/2	63 3/4
" "	3	"	76 1/16	76 1/8
" "	4	"	99 3/16	
Aand. Handelm. . . .	4 1/2	"	140 3/8	140 3/4
Aand. Holl. Spoorweg			140 3/4	
België.				
Certifik. bij *Rothschild*	2 1/2	"	54 3/16	54 1/4
Spanje.				
Obligatiën	2	"	42 5/16	42 3/8
"	3	"	51 5/8	
" Binnenl. . .	3	"	47 1/2	47 11/16
Amortisable Schuld			16 7/8	17 1/4
Portugal.				
Obligatiën	3	"	46 1/4	46 5/16
Obligatien 1856/60 . .	3	"	45 1/4	45 3/8
Rusland.				
Oblig. *Hope & Comp.*	5	"	102	
Oblig. 1828/29	5	"	101 1/8	
Cert. 1840	4	"	74 1/4	
" 6de Serie 1855	5	"	93	93 1/16
" te Londen . . .	4 1/2	"	90 1/4	
" te Londen 1859	3	"	59 1/8	
" bij *H. & Co.* 1860	4 1/2	"	89 7/8	
Certifik. van Assig. . .	6	"	54 1/2	
Polen.				
Aand. 1335 fl. 500		ƒ	165	165 1/2
Oostenrijk.				
Oblig. bij *Goll & Comp.*	4	"	43 5/8	
Oblig. Metalliek	5	"	45 15/16	46 1/4
" Metalliek	2 1/2	"	24 1/8	24 1/4
" Rente Amst. . .	5	"	69 1/4	
" Nat. 1854	5	"	54 15/16	55 1/16
Bankaktiën			635	
Aandeelen 1854			194	195
Brazilië.				
Geldl. 1824 £ 100 . .	5	"	99 1/4	
Amerika.				
Venezuela Obligatiën .	3	"	21 3/8	21 3/4
Obligatien	1 1/2	"	11	11 1/4
Gren. Obligatiën . . .	4 1/4	"	13 7/16	13 9/16
Mexiko Obligatien . .	3	"	25 13/16	26 3/8
N.-Am. Obl. C. B. . .	7	"	84 3/4	85

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON

Bijvoegsel bij No. 283
de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

UTRECHT, Donderdag 28 November.

— Heden voor 8 dagen hield dr. *J. van Vloten*, hoogleeraar te Deventer, hier eene hoogst opmerkelijke rede in 't Leesmuseum. Het was eene krachtige verdediging van 'tradikalisme, opgevat als de gezondheid om de gebreken van den tijd, zonder acht te geven op persoonlijke belangen of menschenvrees, te verhelpen. De verwondering, door eenen van dr. *van Vloten's* toehoorders elders geuit, dat men de hoogleeraar *Willem* den Zwijger een radikaal had genoemd, was de aanleiding er toe. In een historisch overzigt der XVI. eeuw bewees hij hoe radikaal de hervorming en *Willem I* waren geweest. Juist het gemis dier gezindheid, juist het niet radikaal zijn der mannen, die in later tijden de gebreken van de staatsregeling der nederlandsche republiek wel hadden gekend, ook wel hadden willen verhelpen, maar niet hadden durven aantasten, was een der hoofdoorzaken van den ondergang der vroeger zoo beroemde republiek der Vereenigde Nederlanden. Een helder, dikwerf uitend geestig overzigt van de geschiedenis des Nederlands na den dood van *Willem I* tot de omwenteling van 1795 lichtte dit toe. De goede raad van *Simon van Slingelandt* was in den wind geslagen en zijn voorspelling daarentegen werd vervuld. »Gelukkig heeft de omwenteling van 1813 en het optreden van een konstitutioneel koningschap een einde gemaakt aan dien jammerlijken toestand. Vooral komt de verdienste toe aan de auteurs der radikale grondwet van 1848, onder wier zegenrijken invloed wij eene betere toekomst mogen verwachten." *Midd. Ct.*

*— Met rassche schreden nadert de winter, en te vergeefs zien wij, die in de genietingen der kunst eene vergoeding zoeken voor die der natuur, naar de aankondiging uit van de opening der koncerten van het *Collegium Musicum Ultrajectinum*, welker reeks wel kort, maar juist daarom nog te belangwekkender, te onmisbaarder is. Moet men geloof slaan aan de onheilspellende mare, dat deze aloude instelling hare schoone spreuk *Amat Alta Silentia Musa* dezen winter welligt gansch in letterlijken zin zal opvatten?

Wij vleijen ons, dat binnen kort een raadsbesluit, in welken zin dan ook, een einde moge maken aan eene spanning die voor de kunst schadelijk is. Niet dat, tot heden, teruggang te bespeuren zij: in afwachting van hetgeen gebeuren mag, gaan de gewone oefeningen van het stads orkest geregeld en, in hoop op betere tijden, onverbroken hun gang; maar het spreekt van zelf, dat onzekere toestanden het bestaan van menigen kunstenaar op losse schroeven zetten. Bij kommer kan de kunst niet leven.

Men verneemt dan ook, dat, te midden van den twijfel, die de kunstwereld aandoet, eenige belangstellenden in het lot der meesters, welke zich sedert een paar jaren zooveel moeite getroosten om de orkest-muziek hier ter stede te verbeteren, het voornemen hebben opgevat, om eerlang, in afwachting der verlangde oplossing, een koncert te organiseren tot stijving van het fonds, in 1854 door de edelmoedigheid van *Bertha Johannsen* ten voordeele van het stads-orkest gegrond.

Tot het bereiken van dat doel hebben vele beoefenaars der toonkunst hunne medewerking belangstellend toegezegd. Het orkest zelf heeft voor deze gelegenheid de 1. symphonie van *Rob. Schumann*, met de zorg waarvoor het vatbaar is, beoefend. De leden van het zanggenootschap hebben welwillend de uitvoering toegezegd van *Hiller's Löreley*. Eene jeugdige doch krachtige en vaardige hand zal, voor het eerst optreden met een gedeelte van *Viotti's* schoonste vioolkoncerten. Eindelijk nog zal, nevens eene aria van *Mozart* voor basstem, ten gehoore gebragt worden het beroemde nonetto van *L. Spohr*.

Bij een zoo uitgelezen programma, mag het orkest zich inderdaad vleijen, dat het de belangstelling van het publiek wekken zal. Wij twijfelen niet, of de inteekening, waarvoor de lijsten thans rondgaan, zal het bewijs daarvan ruimschoots opleveren, en vergunnen, dat het koncert voortgang hebbe.

Nog hecht zich een bijzonder belang aan deze uitvoering, daar zij de eerste gelegenheid zal aanbieden, om de uitwerking te vernemen en te beoordeelen der belangrijke verbouwing, die het orkest in onze schoone koncertzaal dezen zomer door de zorg der stedelijke regering heeft ondergaan.

Het publiek verlieze echter niet uit het oog, dat eene volle zaal daartoe een onmisbaar vereischte is. *A.*

— Wederom heeft dezer dagen het belang der dusgenoemde kosterijgoederen een onderwerp uitgemaakt van ernstige beraadslaging bij de algemeene synodale kommissie der Ned. Hervormde kerk. Het is bekend, dat in vele gewesten de burgerlijke gemeentebesturen de kosten van het gewoon openbaar lager onderwijs geheel of ten deele uit die goederen bestreden willen hebben, en dat zij somtijds, zoo veel zij de magt daartoe hebben, tot dat einde willekeurig en zonder inwilliging der plaatselijke kerkvoogdijen, daarover beschikken. De minister van eeredienst heeft reeds vroeger onderscheidene provinciale kollegien van toezigt aangeschreven, dat zij het voortdurend regt der kerk op en haar beheer over de kosterijgoederen zouden helpen handhaven en het beginsel in acht nemen, dat nimmer onder de tegenwoordige wetgeving eene bepaalde verpligting op het kerkbestuur kan worden gelegd om geldelijke bijdragen te leveren ten behoeve van het maatschappelijk onderwijs. Uit de nu toegezonden stukken, deels tot kennisgeving en voor een ander deel tot overweging, is gebleken, dat de bovengemelde, door den minister vooropgezette beginselen meer en meer erkend worden, en dat, ofschoon de goederen blijven geoordeeld worden niet enkel voor het eigenlijke kostersambt, maar ook en vooral ten bate van het schoolonderwijs bestemd te zijn, echter tevens is en wordt aangenomen, dat nimmer op hervormde kerkvoogdijen de verpligting kan worden gelegd om uit goederen van kerkelijk-dotalen oorsprong en aard, onderwijzers te bezoldigen, die van eene andere dan de hervormde gezindheid zijn. Waar de onstane geschillen tusschen gemeentebesturen en kerkvoogdijen aangaande dit punt niet in der minne zijn kunnen vereffend worden, zijn de belanghebbenden naar de beslissing der regterlijke magt verwezen. *Kerk. Ct.*

Oost-Indië.

De berigten van Java loopen tot den 14. Okt.:

Het *Bataviaasch Handelsblad* van 14 Okt bevat het volgende:

»De heerschende eentoonigheid, in afwachting van den nieuwen goeverneur-generaal — wien het onlangs afgekondigd programma zijner ontvangst verpligt, indien Z. E. des avonds ter reede aankomt, aldaar tot den volgenden morgen te blijven liggen — is dezer dagen te Batavia op tragische wijze afgewisseld door een aanslag van zeer geheimzinnigen aard op het leven van zekeren heer *T.* Terwijl hij zich met zijne gade aan het genot eener Oostersche siësta overgaf, bemerkte deze een inlander met ontblooten kris, wiens dreigende gebaren haar gedurende meer dan een uur den moed ontnamen, haren echtgenoot uit de rust te wekken, waarin hij eindelijk op vreesselijke wijze werd gestoord, toen de moordenaar hem twee gevaarlijke wonden toebragt. Deze is daarop verdwenen, en het mogt der policie tot nog toe niet gelukken hem op het spoor te komen of het oogmerk van den aanslag te doorgronden.

Verder meldt het blad, dat door een Europeaan in het binnenland valsche vendubriefjes zijn gediskonteerd; toen de onechtheid bleek was de uitgever verdwenen, — dat ten gevolge van ontdekte misbruiken aan den boom, ambtenaren »eervol, met pensioen, zijn ontslagen;" zonder dat een verzoek daartoe door hen werd gedaan, of zij door ziekte of diensttijd regt op pensioen hadden, evenmin als de sekretaris van Kediri, die »met wachtgeld eervol werd ontslagen, terwijl de dir. van 't gymnasium eervol van zijne betrekking werd ontheven met wachtgeld.

»Naast zulke zonderlinge besluiten tot ontslag zegt het *Bat. Hand.* in den geest des heeren *Pahud* plaatsten zich niet minder bevreemdende tot benoeming van ambtenaren. Zoo heeft onlangs, als ware het krachtens uiterste wilsbeschikking van den afgetreden goev. gen., zijn adjudant, den majoor der infanterie *de Seyff*, voorgedragen tot hoofdingenieur bij de spoorwegopname, zonder dat deze het anders gevorderd examen heeft afgelegd.

»Doch wij eindigen met klagen en hopen dat de regering van den landvoogd, dien wij deze week in ons midden verwachten, door meerdere stelselmatigheid en konsekwentie gekenmerkt moge zijn in de benoeming van ambtenaren, een gebied waarop geen der partijen zekere strikte stelselmatigheid zal afkeuren, en alleen zij, die niet op eigen beenen kunnen voortkomen, een kruiwagen verlangen.

»Eene verblijdende tijding mag aan dit minder aangenaam overzigt worden toegevoegd. Een der hoofden van den opstand van Bandjermassin — *Demang Lehman* — heeft zich, tijdens het vertrek der laatste tijdingen van daar, op den 2. dezer, met 30 zijner volgelingen overgegeven. Men vergete echter niet dat deze onderwerping met eenige zonderlinge verschijnsels is gepaard gegaan, dat deze persoon een der minst beduidende hoofdmuitelingen is, dat de afloop van een belangrijken en gevaarlijken togt tegen *Antassari* nog niet bekend is, en naar het schijnt de Koeteinezen daar bij weder achterwege blijven. Men vergete niet, dat tegenover deze eene gelukkige, ja onverwachte, overgave de meening van velen overstaat, dat het nog treurig in Bandjermasin uitziet en men matige zijne vreugde!"

— Per telegraaf zijn, via Soerabaije, de volgende berigten ontvangen uit de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo:

12 Sept. Te Bandjermassin en Martapoera, zoomede in de Tanah-Laut, Riam Kanan en Riam Kiwa en in het distrikt Margasari, werd de rust niet gestoord.

Door kapitein *Benschop* werd een vijandelijk bivouac, nabij Po Langan, overvallen; eenige muitelingen sneuvelden daarbij.

De majoor *de Veer de Rochemont* heeft eene sterkte der muitelingen te Batoe Poede, een halve dagmarsch van Moeara Aijoe gelegen, stormenderhand genomen. De vijand bekwam bij die gelegenheid 20 à 25 dooden en een nog grooter aantal gekwetsten.

Van Tameang-Laijang is de overdrevene tijding ontvangen, dat eene vijandelijke magt van 2000 man zich te Danau Melawin en Ramonia, een groote dagmarsch van Ampah, zamentrekt, met het doel om in Siong en Patti te vallen.

13 Sept. Eene patrouille, onder den korporaal *Reuter*, op 7 Sept. met een gedeelte der bevolking van uit Mataraman naar de moerassen van Tjinta-Poerie gezonden, slaagde er in, den opstandeling *Tommengoeng Darit* te verrassen en hem twee wonden (waarvan eene vermoedelijk doodelijk) toe te brengen, terwijl bij die gelegenheid 5 geweren den onzen in handen vielen, en eenige gevangen gehoudene personen op vrije voeten werden gesteld. Het vijandelijk verblijf werd verbrand.

In de distrikten Allai en Amandit hadden hoegenaamd geene vijandelijkheden plaats en kwam de vroeger gevlugte bevolking uit de wildernissen in de kampongs terug.

De majoor *de Veer de Rochemont* is, na de inname van de sterkte der muitelingen te Batoe, Poede naar Tabalong teruggetrokken, van waar hij den volgenden dag bevolking-patrouilles liet maken, die de tijding medebragten, dat in den geheelen omtrek geen vijand meer bespeurd werd.

Van de Kapoeas werden geene nadere tijdingen ontvangen. In de benedenstreken bleef het rustig.

Uit de Kahaijan werd niets bijzonders berigt; men vreesde evenwel, dat de onrustige geest, die in de boven-Kapoeas heerscht, ook naar de boven-Kahaijan zal overslaan.

Van Koetei zijn geen nadere tijdingen ontvangen.

2 *Oktober*. Ter hoofdplaats Bandjermasin is de rust niet gestoord geworden. De Tanah Lauth is door eene bende van ongeveer 200 muitelingen onder *Demang Lehman* verontrust. De in tijds genomen maatregelen van onze zijde en de goede geest der bevolking in die afdeeling, schijnen echter de plannen van den vijand verijdeld te hebben; deze is ten minste zonder sukzes teruggetrokken. In den avond van den 2 Oktober kwam te Bandjermassin de tijding, dat *Demang Lehman*, met 30 volgelingen, zich in den middag van dien dag te Martapoera had onderworpen. De togt naar Toendakkan heeft goede gevolgen gehad. De goed verdedigde vijandelijke kampong Toendakkan-Besar en Ketjil zijn door de onzen bemagtigd Van het oprukken der Koeteinezen is nog geen berigt ontvangen.

Eene op drie uren afstands van Pantas Hambawang opgerigte vijandelijke versterking is door kapt. *J. C. Hamakers* genomen; de luit. *Werdmuller van Elgg* werd bij die gelegenheid ligt en twee soldaten zwaar gekwetst.

Het is den luit. adjudant *O. L. Reuter* gelukt, de schuilplaatsen van de opstandelingen *Mail* en *Aliachbar* op te sporen, hun drie dooden, zijnde de broeder, schoonzoon en een volgeling van *Aliachbar*, te bezorgen en verscheidene gevangenen te maken.

Na een togt met den goevernements stoomer Boni naar de Kapoeas, zijn eenige vijandelijke versterkingen, waarvan sommige nog in aanbouw waren, vernield en de daarin aanwezige muitelingen verdreven.

Boni — De staat van zaken is gunstig; in 't geheele land heerscht rust.

— De zeeroover *Aloe*, een voornaam aanhanger van *Pa Ranti*, vroeger reeds wegens rooverijen gevat, en na in de maand November 1860 te zijn veroordeeld van Bandjermassin ontvlugt, werd op Poelo-Djalo nabij Poelo-Trong met zijn makker *Atjee* op nieuw gevat en naar Tandjong Pinang gevoerd, alwaar zij voorloopig in verzekerde bewaring zijn genomen.

Makasser 12 Sept. — De vorstin van Barroe en haar echtgenoot zijn van Barroe te Goa teruggekeerd. In het rijk Barroe heerschte rust, even als in Soppeng, Sidenring en Wadjoe. De tjap van Loewoe is te Makasser aangebragt, zoodat alsnu tot het sluiten van een kontrakt met dat rijk kan worden overgegaan.

— In den nacht van 4 op 5 Okt. heeft een sterke bandjer de Tjidani met ongelooflijke snelheid 25 rijnl. voeten doen opzetten; in den namiddag was de rivier weder binnen hare oevers getreden; aan de overstroomde eilanden in het Westerkwartier der Bat. Ommelanden is veel schade berokkend.

Ook op andere punten van Java hebben overstroomingen — en ook, gelijk gewoonlijk, branden en ligte aardbevingen — plaats gehad. De door een en ander aangerigte schade is evenwel gelukkig niet groot.

Door den goeverneur-generaal van Nederlandsch-Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement. Benoemd: Tot sekret. der res. Kediri, tevens vendum. aldaar, de sekr. der res. Samarang F. D. de Chauvigny de Blot; tot sekr. der res. Samarang, de hoofd-komm. ter algem. sekr. F. H. W. von Ranzow; tot ads.-res. te Amboina, de sekr. van dat goev., tevens alg. ontv. te Amboina, D. Boes Lutjens Jr.; tot komm. op het res-bur. in de Lamp. distr., de kl. op dat bur. G. W. Ronkes; tot griff. bij den omg. regt. in de vierde afd. op Java, de fung. sekr. bij de regtb. van burgerl. en lijfstr. zaken te Palembang en aud. mil. aldaar mr.

P. C. Maas Geesteranus. Bij de dir. van fin.: tot tweeden komm. C. J. de Booser; tot derde komm. de eerste kl. A. A. L. Leidelmeijer; tot chef der eerste waterst.-afd., met aanw. van Batavia tot standpl., de ing. eerste kl., W. Kraft; tot chef der tweede waterst.-afd., met aanw. Tagal tot standpl., de ing. tweede kl., M. J. Schram; tot chef der achtste waterst.-afd., met Madakasser tot standpl., de ing. tweede kl. H. van Ketwich; tot sekr. van het goev. der Mol. eil., tevens als ontv. te Amboina J. B. Malherbe; tot tweeden komm. op het res. kant te Batavia, de tweede komm. bij den ads res. voor de policie aldaar, L. C. Heynis; tot tweeden komm. bij den ads. res. voor id., E. G. Sersansie; tot derden komm. op het res. kant te Batavia, de klerk op het bur. v. d. ads-res. voor de pol. der stad, L. F. Vaillant; tot zoutverk. pakh. meester te Banjermassing, de ambt. op wachtg., J. C. Twijsel; bij het binnenl. best in de Lamp. distr.: tot kontr. eerste kl., de kontr. tweede kl. A. L. H. A. Nagel; tot kontr. tweede kl., die der derde kl. J. A. Neijs; bij den raad v. just. te Padang; tot lid, de kapt. der inf. H. H. O. van Bennekom; tot docent in de Ned. taal bij het gymn. Willem III te Batavia, de onderw. derde kl. N. Pol; tot tijd. verv. van den not. A. F. Lens, te Samarang, gedur. diens verl. naar Europa, de not. te Padang, H. Calicher.

Bevorderd: Tot kontr. 2. kl. bij het binnenl. best. in de res. Palembang, de kontr. 3. kl. K. F. ten Siethoff; bij het binnenl. best in de res. Menado: tot kontr. 1. kl., de kontr. 2. kl. C. F. Bendsneijder; tot kontr 2. kl., de kontr. 3 kl J. C. Weijdemuller; bij de land. ink. en kult.: tot kontr. 1. kl., de kontr. 2. kl. J. A. Michaëlis; tot kontroleur 2. klasse, de kontr. 3. klasse W. Ligtvoet, K. F. Bohn, D. Meijer en J. M. van Vleuten; tot kontr. 1. kl. de kontr. 2. kl. J. Kniphorst; tot kontr. 2. kl. de kontr. 3. kl. F. L. baron v. Heeckeren v. Brandsenburg; bij de burg. openb werken tot opzigter 1. kl. de opz. 2 kl. N. C Fransz; tot opz. 2. kl de opz. 3. kl. W. Goedhuijs en W H. J. G. Munro; tot ing. 1. kl. de ing. 2. kl. W. J. A Nieuwenhuizen, met bepaling dat hij in zijnen nieuwen rang optreedt als chef van het eerste bur. van de dir. der burg openb. werken; tot ing. 2. kl., de ing. 3. kl. G. de Hartog; tot ing. 3. kl. de adsp-ing. L. J. Muller. tot opz. 1. kl. bij de indigo-cul., de opz. 2. kl. G. de Chauvigny de Blot.

Ontslagen: Eervol, met behoud van regt op pens., de in de uitoef. zijner betr. geschorste kontr. der ink. en uitg. regt. te Batavia, J. F. Leibbrandt en de hoofdkomm. bij den ontv. dier regten aldaar, A. L. Leidelmeijer; op verzoek, eervol, onder toek. van pens., de gew. opz. bij 's lands houtstapelgl. te Soerabaija B. Coenraad; de opz. 2. kl. bij de burg. openb. werken W. C. H. L. C. von Winckelmann; op verzoek, eervol, met regt op pens, de gew. 1. klerk op het bureau van den ads.-res. van Grissee (Soer.), tevens griff. bij den landraad H. Goudsmith; eervol, wegens ziekte, onder toek. van wachtg., de élève-opz. bij de burg. openb. werken H. Schultheis; eervol, onder toek. van wachtg. de sekr. der res. Kediri, J. J. Breijmann, bij den raad van just. te Padang, op verz. eerv. als lid J. L. Lindwurm.

Verleend: Een tweejarig verlof naar Ned. wegens ziekte aan den 2. komm. bij de dir. der fin. N. van der Beek; wegens ziekte, aan den arch. J. P. Prozee, te Menado; aan den adm. der tinm., eiland Banka, J. P. C. Ruloffs; aan den kontr. 1. kl. bij de land. ink. en kult. J. P. Baumgardt; aan den telegr. 1. kl., werkz. bij het atelier der goev. telegr. te Batavia P. Harting; voor 6 maanden aan den zoutverk. pakhuism. te Banjermassing C. J. Soeters Gosenson.

Militair Departement. Benoemd: Bij den gener. staf, tot beheerder der stamb. de waarn. beh., adj.-onderoff. der inf. voor mem., J H. Lanfermeijer; bij het wapen der art., tot 2. luit. bij het pers., de serg. D. C. U. J. de Man,

Bevorderd: Tot 1. luit. komm der lijfwacht van Z. H. den Soesoehoenan te Soerakarta, de 2. luit., komm. van die lijfwacht J. A. Triebel.

Ontslagen: Op verzoek eervol, met regt. op pens., de off. van gez. 3. kl. J. kl. J. H. Bruijnis; uit Z. M. mil. dienst, de 1. luit. der inf. E. N. E. van Oordt, thans op non-aktiviteit

Verleend: 2jarig verlof naar Nederl. aan den kapt. der inf. J. C. Egger; aan den kapt. der inf. U. G. Le Clerq.

Marine Departement. Benoemd: Tot gezagv. bij de goev. marine, de 1. stuurm. A. Smits, en belast met het bevel over de schroefsch. de Draak, en mitsdien alszoodanig bij de dienst der goev. telegrafen zal zijn gedetacheerd; tot mach. bij een der onderdeelen van het mil. etabl. te Soerabaija, de eerv. ontsl. 1. smid in het vaste korps dek- en onderoffic. bij de K. N. marine A. A. A. Mosmans; tot 2. mach. J. van den Heuvel; tot civ. gen. bij het marine-etabliss te Soerabaija, de gepens. off. van gez. 2. kl W. L. van Ark.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gister zijn de algemeene beraadslagingen over de Staatsbegrooting voor 1862 voortgezet.

De heer *Tutein Nolthenius* zeide niet te kunnen ontkennen, dat hij ook nu nog in onzekerheid verkeerde omtrent het standpunt van den minister van koloniën, ook omtrent dat van het ministerie in het algemeen op koloniaal gebied. Dat de min. van koloniën door de oppositie werd gesteund en dat het kabinet was gewijzigd, deed hem naar inlic h-tingen vragen, die zijne stem zouden motiveren.

De heer *Gevers Deynoot* zeide af te keuren al de pogingen, welke werden aangewend om de daden van den min. van koloniën, zoo in als buiten de Kamer, in een ongunstig daglicht te stellen. Niets was er, zijns inziens, gebeurd waaruit eenig wantrouwen jegens den minister werd gewettigd. Ten tweede verdedigde hij het geheele ministerie tegen de beschuldiging van gebrek aan werkzaamheid; had hij een verwijt, dan was het dat van kwistigheid, blijkbaar uit de geheele begrooting Ten derde gaf hij zijn leedwezen te kennen dat de min. van buitenl. zaken was afgetreden, te meer omdat daardoor de behandeling van het met België gesloten traktaat, nopens de wateraftappingen op de Maas en de Zuid-Willemsvaart, waarin hij persoonlijk betrokken was, bemoeijelijkt zou worden. Over die aftreding wenschte hij nog nader licht verspreid te zien. Ten slotte verklaarde hij zich te rangschikken onder hen, die geen wantrouwen in het ministerie stelden, maar naar deszelfs verdere handelingen te zullen wachten.

De heer *de Brauw* gaf te kennen zich te moeten voegen bij hen, die zich ongerust gevoelden bij de onzekerheid, welke nopens het standpunt van het ministerie, aangaande de koloniale politiek, bestond. Voor zoover hij thans naar de reeds ontvangen ophelderingen kon oordeelen, was het stelsel van den minister van kolonien niet uitvoerlijk. Die onuitvoerlijkheid was, meende hij, zoo duidelijk, dat het hem verwonderd had den minister van kolonien door de zoogenaamde koloniale oppositie ondersteund te zien, tenzij die tegenstanders op het oog hadden aldus de afschaffing te bevorderen van het kultuurstelsel, dat de minister van kolonien wenschte in gewijzigden zin te behouden. Behoudend in de koloniale politiek, verlangde ook hij volgens art. 56 van het regeringsreglement dwang opgeheven te zien, maar nu was het moeijelijk de juiste middelen om dat doel te bereiken te vinden; bij het zoeken daarnaar moest men niet met overhaasting doch omzigtig te werk te gaan. Had hem omtrent het punt der kultures de rigting des ministers ongerust gemaakt, niet minder was dit het geval met andere aangelegenheden, in het bijzonder het konsignatiestelsel, den verkoop van produkten in Indië, enz. Bij gebreke van nadere inlichtingen omtrent dit voor hem hoogst aangelegen punt zou hij zijne ondersteuning aan het geheele kabinet niet kunnen blijven toezeggen.

De heer *v. Bosse* beantwoordde den heer *Wintgens* door er op te wijzen, dat in landen waar niet enkel twee groote partijen zijn, de ministeriën wel moeten zamengesteld zijn uit personen van verschillende rigtingen. Hij bestreed verder het hooge cijfer der begrooting. Ondertusschen vorderde de billijkheid, dat hoog bedrag niet uitsluitend aan de regering toe te schrijven; hij wees daarbij op de uitgaven van spoorwegen, voor het zeewezen, voor oorlog, voor de nieuwe inrigting van den Raad van State, enz., bij besluiten der Kamer tot zekere hoogte opgevoerd, alhoewel in eenige opzigten op te verdedigen en natuurlijke gronden. Doch dit alles nam niet weg, dat hij zich moest verwonderen, dat de regering in dit oogenblik een zoo verhoogd cijfer had voorgedragen. In het voorbijgaan zeide hij een enkel woord over de kwestie der afschaffing van den Scheldetol, en drukte den wensch uit, dat in deze kwestie de regten van Nederland zouden gehandhaafd worden. Ten derde trad hij in eenige beschouwingen over de koloniale politiek. De gang der diskussie omtrent dit punt kwam hem voor, voldoende bewijzen geleverd te hebben, dat men het omtrent het te volgen stelsel te dien aanzien vrij wel eens was; maar dat er alleen verschil van gevoelen bestond omtrent het vinden der vereischte middelen. Het verlangen der Vertegenwoordiging om aandeel in de koloniale aangelegenheden te erlangen, was niet dan natuurlijk. Het deed hem genoegen, vernomen te hebben, dat de regering van zins was om in dit opzigt aan het geuit verlangen te voldoen nopens het inwendig beheer en het kultuurstelsel. Minder aangenaam was het hem, dat de minister van kolonien ten aanzien van de koloniale financien niet zoo vrijgevig was, en onder anderen niet kon goedvinden de koloniale begrooting bij de wet te doen vaststellen. Dit punt bragt hij in verband met de financien van het moederland zelf, en betoogd dat het hoogst noodig was dat de Kamer ook haar oordeel met betrekking tot dat onderwerp aan de dag legde.

De heer *van Eck* trad in een onderzoek nopens den aard van den tegen dit ministerie gevoerden strijd en zeide voor zich geene reden te hebben om de regering zoo bepaaldelijk tegen te werken als dit door sommigen werd gedaan van de partij tot welke ook hij behoorde, ontleend uit de wijze van zamenstelling, het vermeende gemis van eenheid, gebrek aan werkzaamheid. Op al deze gronden verklaarde hij zich niet geregtigd aan de regering zijn vertrouwen te ontzeggen. Dit een en ander nam niet weg, dat hij toch bezwaren tegen haar had in te brengen en wenschen had te uiten omtrent de indiening der wetten tot regeling van in zijn oog belangrijke aangelegenheden. Hierbij had hij vooral het oog op de wetten omtrent het middelbaar en hooger onderwijs, de ontheffing der drukpers van den op haar liggenden druk van zegel, de wegneming der plaatselijke akzijnsen, de verbetering der postwet, de opheffing der departementen van eeredienst, enz.

De heer *de Bieberstein* drong bij de regering wederom bij deze gelegenheid op regeling van het Limburgsche vraagstuk aan.

De heer *v. Nispen* (niet hoorbaar) heeft zich beklaagd over den toon der gewisselde stukken. Ook hij heeft het koloniale vraagstuk besproken, vooral voorzigtigheid in het wijzigen der instellingen in de koloniën aangeraden.

De heer *van Voorthuysen* acht zich verpligt een enkel woord in het midden te brengen omtrent het koloniale vraagstuk dat het hoofdpunt van de algemeene beraadslaging uitmaakt. De woorden die hij vroeger gesproken heeft schijnen verkeerd te zijn uitgelegd. Het was volstrekt zijn doel niet om alles wat nopens de kolonie bestaat, omver te werpen Bij de beschouwing van de koloniale aangelegenheden moet men nagaan wat de staathuishoudkunde leert. De vervulling van hare lessen is wel niet altijd dadelijk mogelijk, maar men mag die lessen ook niet altijd ongestraft voorbij gaan. Zoo het programma van dit ministerie inderdaad is bedaard voorwaarts te streven op den weg der hervorming, dan is hij geenszins daar tegen. Het zal hem hoogst aangenaam zijn in de handelingen van den minister van kolonien dien bedaarden vooruitgang te ontwaren, waarvan de minister van financien gewaagde. Voorzigtigheid en bedaardheid zal hij gaarne ondersteunen daar, waar het zoo hoogst belangen geldt.

De heer *v. Tets*, min. van Financiën, de onderscheiden sprekers, in de volgorde, waarin zij het woord voerden, beantwoordende, zeide naar aanleiding van het door den heer *Dirks* gesprokene, dat hij gaarne zou medewerken tot het indienen eener wet tot amortisatie van schuld, indien daartoe de mogelijkheid bestond.

Den heer *Wintgens* meende hij in diens staatkundige beschouwingen niet te mogen volgen; alleen verdedigde hij kortelijk de handelingen van het ministerie van 1858, waaraan hij zelf deel had genomen. Evenzeer toonde hij aan welke onjuiste meeningen geuit waren omtrent de vermeende afwijking van de eenmaal door dit kabinet aangenomen rigting en van het beweerde verschil van gevoelen bij de aangebleven leden. Alleen kon hij niet ontkennen dat de vorige minister van buitenlandsche zaken van den aanvang af een eenigzins ander gevoelen omtrent de koloniale politiek had gekoesterd, hetgeen slechts aan zijne ambtgenooten niet was gebleken. Hij verzekerde voorts dat bij de regering eene vaste overtuiging omtrent de rigting van het koloniaal beheer bestond, en dat zij voornemens was niets af te breken alvorens te weten wat in de plaats zou worden gesteld.

Met den heer *de Poorter* zou hij afschaffing van belastingen allezins wenschelijk achten, indien dit slechts met de belangen der schatkist overeen kwam. Van de door hem voorgenomen herziening verwachtte hij veel goeds.

De heeren *Schimmelpenninck* en *Hoffman* gaf hij kortelijk den zin op waarin het programma van het ministerie aangaande de koloniale politek moest worden opgevat. Op de beschuldigingen van den heer *Olivier* releveerde hij enkele punten, en zeide zich wel te verwonderen over den tegenstand der liberale leden tegen dit liberaal kabinet, die zich, naar hij oordeelde, niet wel verklaren; te minder omdat de beschuldigingen nopens meerdere of mindere geschiktheid der Ministers, het zoogenoemde twisten met de Kamer, de vermoede dualistische politiek en was dies meer zij onjuist konden geacht worden te zijn.

Den heer *Betz* beantwoordende toonde de minister aan dat de door hem gedane mededeelingen aangaande de financiele aangelegenheden niet zoo verkeerd waren, als vermeend werd, wederlegde de algemeene opmerkingen omtrent den inhoud der begrooting zelve; zeide dat, bij het onderzoek der onderscheidene hoofdstukken, blijken zou of de voorgestelde verhoogingen al dan niet noodig waren, verdedigde de werkzaamheden der onderscheiden ambtenaren, verklaarde niet te kunnen deelen in de geuitte gevoelens omtrent de wijze van herziening van het belastingstelsel, en zeide de mogelijkheid eener spoedige afschaffing van plaatselijke belastingen te betwijfelen.

Den heer *van Zuylen van Nyevelt* gaf hij te kennen dat nu de vraag niet was of de zamenstelling van het kabinet op andere wijze had moeten plaats hebben, maar of men reden had om het ministerie gelijk het nu zamengesteld was al dan niet te vertrouwen; door de stemming over de hoofdstukken zou dit kunnen blijken.

De heeren *Nolthenius*, *Gevers Deynoot* en *de Brauw* hoopte hij dat zich tevreden zouden stellen met de verzekering dat de aanleiding der aftreding van den minister van buitenl. zaken bestond in het verschil van gevoelen tusschen hem en zijne ambtgenooten over de koloniale politiek.

Na den heer *van Bosse* te hebben aangetoond dat hij in niets den waren stand der financiën had verbloemd, en dat het niet in de bedoeling der regering lag omtrent de koloniale politiek tusschen de partijen door te zeilen, deelde hij den heer *van Eck* mede dat eene geheel nieuwe wet omtrent het zegelregt in bewerking was, en deed hem opmerken, dat na de verwerping der laatst behandelde postwet bij de Eerste Kamer, eene nieuwe overweging niet wel mogelijk was.